

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1114

17.01.2020

Прем'єр-міністру України

ГОНЧАРУКУ О.В.

Шановний Олексію Валерійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Мельника П. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 17 січня 2020 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

Дмитро РАЗУМКОВ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5, melnyk@rada.gov.ua

№ 01/15

“6” грудня 2019 р.

у порядку ст. 15 Закону України
«Про статус народного депутата України»
(Відомості Верховної Ради України (ВВР),
1993, № 3, ст. 17)

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРУ УКРАЇНИ
п. Гончаруку О. В.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

«щодо здійснення відповідних заходів організаційно-правового характеру стосовно прискорення вирішення проблемних питань правового та організаційного характеру щодо невикористання в повному обсязі наявного потенціалу залучення міжнародної технічної допомоги до України»

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Шановний пане Прем'єр-міністре!

Звертаюся до Вас як голова підкомітету з питань координації програм технічної допомоги Європейського Союзу та співпраці з Євратомом Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом стосовно деяких проблемних питань правового та організаційного характеру щодо невикористання у повному обсязі потенціалу залучення до України міжнародної технічної допомоги (МТД).

На сьогоднішній день в умовах зовнішньої агресії питання міжнародної технічної допомоги Україні постає особливо актуально через суттєве підвищення видатків на оборону та безпеку, а також через зниження податкових надходжень в умовах відсутності контролю над півостровом Крим та окремих територіях Донецької та Луганської областей. В той же час МТД відіграє важливу роль як міжнародно-правовий інструмент упровадження сталого розвитку суспільства. Основним завданням такої допомоги стало забезпечення гармонійного розвитку міжнародної спільноти та сприяння позитивним економічним та соціальним перетворенням в Україні.

Україна, як країна-реципієнт, завдяки міжнародній технічній допомозі має можливість отримувати додаткові джерела фінансування безпекових, соціальних та інших програм, а також отримувати передовий досвід індустріально розвинених країн та впроваджувати його при реформуванні своєї економіки, а також використовувати його при реалізації загальнодержавної програми європейської інтеграції.

Практика багаторічного співробітництва України у сфері отримання МТД свідчить про необхідність формування нового підходу до розуміння ролі, суті та впровадження відповідного правового забезпечення міжнародної технічної допомоги при реалізації державної політики міжнародної інтеграції України до ЄС, сталого економічного розвитку, забезпечення інтересів держави в умовах сучасних загроз та небезпек для розвитку держави.

Станом на кінець листопада 2019 року в Україні реалізовується 1680 проектів МТД загальною кошторисною вартістю 8,9 млрд. дол. США, у тому числі 13 проектів за міжнародною програмою «Міжнародний Чорнобильський Фонд “Укриття”» на загальну суму 2,3 млрд. дол. США.

Для порівняння протягом 2018 року в Україні реалізовувалося 618 проектів МТД загальною кошторисною вартістю \$6,6 млрд, (у тому числі 10 проектів вартістю \$ 3,1 млрд, що фінансуються з Чорнобильського Фонду «Укриття» та Рахунку ядерної безпеки).

Традиційно найбільшими донорами для України є Сполучені Штати Америки (2,9 млрд. дол. США), Європейський Союз (1,4 млрд. дол. США), Норвегія (541 млн. дол. США), Німеччина (358 млн. дол. США) та Канада (188 млн. дол. США).

Наведене вище свідчить про суттєве зростання в 2019 році обсягів міжнародної технічної допомоги та кількості проектів, що реалізуються за відповідними програмами. Таке збільшення кількості проектів пов'язане не тільки із нарощуванням обсягів міжнародної допомоги, яка надається Україні, але завдяки системній роботі Уряду України, зокрема Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, як координатора міжнародної технічної допомоги в Україні, та Верховної Ради України.

За кількістю проектів перше місце посідає сектор освіти та науки 275 проектів (21%), друге місце в сектора урядування та громадянського суспільства 209 проектів (16,5%), третє місце - сектор ядерної безпеки 172 проектів (13,6%) четверте місце посідає сектор енергетики та енергоефективності 146 проектів (11,5%), п'яте місце посідає сектор національної безпеки та оборони 131 проект (10,3%), шосте місце - сектор охорони здоров'я 89 проектів (7%), а МТД у секторі відновлення Донбасу та допомоги вимушено переміщеним особам (ВПО) за кількістю проектів знаходиться на сьомому місці – 85 проекти (6,7)%.

За перше півріччя 2019 року за обсягом фінансування найбільше коштів МТД виділено на ядерну безпеку 45% (2,6 млрд. дол. США), наступний за величиною обсягом коштів МТД було виділено на сектор національної безпеки та оборони – 24% (1,4 млрд. дол. США), а третє та четверте місце займають відповідно урядування та громадянське суспільство – 8% (447 млн. дол. США) та відновлення Донбасу та ВПО – 6% (364 млн. дол. США).

Водночас на сьогоднішній день Україна не повністю використовує потенціал для залучення й реалізації МТД, що обумовлено низкою проблем правового та організаційного характеру: відсутність базового закону, узгодженого механізму координації планування, отримання та надання зовнішньої допомоги, проведення моніторингу результатів діяльності проектів (програм) та взаємодії з державами органами.

Для вирішення проблем законодавчого регулювання надання МТД, потребує якісних перетворень у національному законодавстві, зокрема:

- прийняття базового Закону України „Про міжнародну технічну допомогу”, який дозволив би: усебічно розкрити зміст та цілі МТД; визначити та закріпити відповідальність, зворотній зв'язок між усіма сторонами – учасниками проектів (програм) МТД; зробити прозорими процедури закупівель товарів та послуг міжнародними фінансовими організаціями; затвердити порядок залучення, використання та контролю ресурсів МТД з урахуванням реальних потреб регіонів у зовнішній допомозі;

- прийняття документа на вищому політичному рівні (Указу Президента України), яким би затверджувався план реформи системи управління МТД та була

чітко окреслена перспектива прийняття спеціального профільного закону, який би стосувався всіх аспектів технічної допомоги;

- внесення змін до Бюджетного кодексу України, зокрема визначати всі форми МТД як джерела спеціального фонду Державного бюджету.

Проте вирішення зазначених проблемних питань правового та організаційного характеру щодо невикористання в повному обсязі наявного потенціалу, залучення міжнародної технічної допомоги до України неможливе без сумісних зусиль Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом, а також Уряду України, зокрема Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

Прошу Вас у межах Вашої компетенції

- надати відповідне доручення Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства стосовно надання відповідних висновків, думок фахівців, наявних напрацювань щодо зазначених у депутатському запиті проблемних питань правового та організаційного характеру, а також наведених пропозицій (необхідності прийняття базового Закону України „Про міжнародну технічну допомогу” та внесення змін до Бюджетного кодексу України) стосовно якісних перетворень на краще зазначеної ситуації щодо невикористання в повному обсязі наявного потенціалу залучення міжнародної технічної допомоги до України;;

- здійснити відповідні заходи організаційного характеру для прискорення вирішення проблемних питань правового та організаційного характеру щодо невикористання в повному обсязі наявного потенціалу залучення міжнародної технічної допомоги до України;

**З повагою,
народний депутат України**

Павло Мельник
(посв. №287)